

NIEUWE RICHTLIJNEN EN PROCEDURES VOOR HET OPMAKEN EN AFGEVEN VAN VONNISSEN, ARRESTEN EN BESCHIKKINGEN

Van het Bestuur van het
GERECHTSHOF 's- HERTOGENBOSCH

En

Van het Bestuur van het
GERECHTSHOF AMSTERDAM

Voorstel tot Legalisatie
Van de
“Stevens – Schipper Methode”

Oktober 2004

Een Vergelijkend Onderzoek

Uitgave Stichting Hollandpromote.com, Eindhoven

V1.4

ISBN 90-809033-1-0

SAMENVATTING

In dit vergelijkend onderzoek wordt een voorstel'' gedaan tot legalisatie van de "Stevens – Schipper methode" voor het opmaken en afgeven van vonnissen, arresten en beschikkingen. Uit **vijf arresten**, gewezen in **vijf** verschillende procedures door de gerechtshoven 's- Hertogenbosch en Amsterdam, blijkt dat **structureel** afwijkende procedures gehanteerd worden ten aanzien van tot nu toe bekende wettelijke procedures.

In het belang van de uniformiteit en de grondslagen van de rechtspraak, is het van groot belang aan de "Stevens- Schipper Methode" de nodige aandacht te besteden, daar rechtspleging landelijk uniform dient te zijn en per definitie openbaar is.

Daar de voorzitters van de Besturen van beide gerechtshoven, president mr. G.A.M. Stevens van het gerechtshof 's- Hertogenbosch en president mr. N.A.M. Schipper van het gerechtshof Amsterdam, verantwoordelijk gesteld mogen worden voor deze gang van zaken, wordt deze handelwijze verder aangeduid, als de "Stevens -Schipper methode".

De gehanteerde "Stevens- Schipper Methode" is, voor deze wijze van opmaken en afgifte van arresten, vonnissen en beschikkingen, met toepassing van het bestaande wettelijk referentiekader, en de desbetreffende jurisprudentie van de Hoge Raad, te herleiden tot gekwalificeerde valsheid in geschrift. De Hoge Raad spreekt van valselijk opmaken, daar de ondertekening van de arresten, vonnissen en beschikkingen structureel geschiedt door daartoe niet bevoegde personen en deze ondertekenaars niet de auteur zijn van dat geschrift.

De "Stevens- Schipper Methode" blijkt tevens zeer fraude gevoelig te zijn. De "Stevens- Schipper Methode" kan dan ook aanleiding geven tot veel overlast en vermijdbare overbodige gerechtelijke procedures, met alle materiële en immateriële gevolgen van dien.

Daar dit vanzelfsprekend een ongewenste situatie is, dient of legalisatie van deze methode, te worden geëffectueerd, hetgeen ongewenst is, dan wel dient de "Stevens- Schipper Methode" direct te worden afgewezen en dient er op te worden toegezien dat de wettelijke voorschriften dienaangaande worden nageleefd.

Het vergelijkend onderzoek leidt tot enkele opmerkelijke vaststellingen en conclusies.

Eindhoven, oktober 2004, v1.4

AnMar Research Laboratories b.v.
Postbus 1200
5602 BE Eindhoven
T: 31 40 242 7877
F: 31 40 242 5205

INHOUD

EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK..... 1

SAMENVATTING..... 2

1. DEFINITIES EN BEGRIPPEN 4

2. INLEIDING 8

3. ARREST VAN HET GERECHTSHOF 'S- HERTOGENBOSCH VAN 23 SEPTEMBER 2003 (ZAAKNUMMER C002 / 757 HE) 9

4. ARREST VAN HET GERECHTSHOF AMSTERDAM, 8 JANUARI 2004 (ZAAKNUMMER 809/ 03 HE) 14

5. KENMERKEN VAN DE MINUUT AKTE EN DE AFSCHRIFTEN VAN HET ARREST VAN HET GERECHTSHOF 'S- HERTOGENBOSCH VAN 23 SEPTEMBER 2003 17

6. KENMERKEN VAN HET AFSCHRIFT VAN HET ARREST VAN AMSTERDAM VAN 8 JANUARI 2004 19

7. BESLISSING EN TOELICHTING VAN HET STANDPUNT VAN HET BESTUUR VAN HET GERECHTSHOF 'S- HERTOGENBOSCH..... 21

8. BESLISSING EN TOELICHTING VAN HET BESTUUR VAN HET GERECHTSHOF AMSTERDAM 22

9. HET BESTAANDE WETTELIJKE REFERENTIEKADER VOOR DE OPMAAK VAN VONNISSEN, ARRESTEN EN BESCHIKKINGEN..... 23

10. VOORBEELDEN VAN JUISTE HANDELWIJZE BIJ DE OPMAAK EN AFGIFTE VAN VONNISSEN, ARRESTEN EN BESCHIKKINGEN..... 26

11. TOELICHTING OP DE BESLISSING VAN HET BESTUUR VAN DE GERECHTSHOVEN 'S- HERTOGENBOSCH EN AMSTERDAM EN HET VAN TOEPASSING ZIJNDE WETTELIJK REFERENTIEKADER..... 30

12. CONCLUSIES 31

13. REFERENTIES 32

14. APPENDICES 33

In dit rapport worden de volgende begrippen en definities gehanteerd, welke van toepassing zijn voor de opmaak en afgifte van arresten, vonnissen en beschikkingen.

1. DEFINITIES EN BEGRIPPEN

Akten

“Akten zijn ondertekende geschriften, bestemd om tot bewijs te dienen.” Art. 156 Rv lid 1

Authentieke akten

“Authentieke akten zijn akten in de vereiste vorm en bevoegdelijk opgemaakt door ambtenaren, aan wie bij of krachtens de wet is opgedragen op die wijze te doen blijken van de door hen gedane waarnemingen of verrichtingen”, Art. 156 lid 2 Rv. Vonnissen, arresten, beschikkingen en processen-verbaal zijn voorbeelden van authentieke akten.

Gerechtsambtenaren met rechtspraak belast

Zijn ambtenaren welke zorgen voor de inhoudelijke ondersteuning van de rechtspraak. Senior secretaris, secretaris, (lees griffier), de stafjurist, enz. Competentie niveau HBO, of academisch Nederlands recht. (Bron: rechtbank Utrecht) Stellen concepten van vonnissen, arresten en beschikkingen op.

Administratief ondersteunend personeel

Ook wel genoemd gerechtsambtenaren, niet met rechtspraak belast. Administratieve ondersteuning zorgt voor het logistieke en administratief – organisatorisch ondersteunen van de rechtspraak. De medewerkers verschaffen niet juridisch inhoudelijke ondersteuning van de rechtspraak. Competentie niveau: administratief richting, minimaal MBO. (Bron: rechtbank Utrecht).

Leden van de rechterlijke macht

Alle rechters, raadsheren en raadsheren plaatsvervangers.

Rolraadsheer

Een niet in de wet omschreven functie van een rechter, die tijdens rolzittingen belast is met het innemen en registreren van de ingediende processtukken. De acterende raadsheer tijdens de rolzitting heeft geen inhoudelijke bemoeienis met de zaak.

Rolgriffier

Een bij het gerechtshof - niet in de wet omschreven functie- van een gerechtsambtenaar, die belast is met de registratie van de door partijen ingediende stukken tijdens de rolzitting. De griffier tijdens rolzitting heeft geen inhoudelijke bemoeienis met de zaak.

Audiëntieblad

Het audiëntieblad is de schriftelijke weerslag (rooster) van de terechtzitting of rolzitting; zij wordt gedagtekend en ondertekend door de voorzitter en de griffier, welke bij de terechtzitting aanwezig zijn geweest. Het audiëntieblad dient niet verward te worden met het proces-verbaal. Het audiëntieblad is een authentieke akte.

Handtekening

De handtekening maakt een geschrift tot een stuk, dat in rechte bewijs kan opleveren tegen de ondertekenaar. Door een akte of ander stuk te ondertekenen neemt men aan, dat de inhoud daarvan voor zijn / haar rekening is.

De handtekening is de persoonlijke signatuur van een persoon; is alleen verifieer - en traceerbaar met de bijbehorende naamsvermelding (= legalisatie handtekening)

De minuut akte

De minuutakte is het origineel van de schriftelijke vastlegging van de beslissing van gewezen vonnissen, arresten en beschikkingen, opgemaakt volgens art. 156 lid 2 Rv en art. 230 Rv, art. 430 Rv, e.v. De minuut akte dient gedagtekend en ondertekend te worden door de rechter en de griffier. Bij meervoudige kamer (ten minste) door de voorzitter en de griffier. Zie ook de artt. 5 en 7 van de Wet RO. Gebruikelijk is dat de drie raadsheren en de griffier, welke aan de terechtzitting hebben deelgenomen, mede ondertekenen. Arresten, vonnissen en beschikkingen dienen in het openbaar te worden uitgesproken.

Grosse¹

Authentiek afschrift van de oorspronkelijke (originele) minuut akte, welke eerst na dagtekening, ondertekening, en verstrekking door de griffier voor eensluitend afschrift, ter betekening en executie kan worden aangeboden. Executoriale vorm, art. 430 Rv

Eensluitend afschrift

De aanduiding, met stempel, handtekening en dagtekening van de griffier, op de laatste bladzijde van het arrest, vonnis en beschikking, **ten bewijze**, dat het afschrift / grosse van het vonnis, arrest, of beschikking, **identiek** is aan het origineel, de minuutakte.

De griffier

Een griffier is een juridisch geschoold gerechtsambtenaar (mr.), welke functioneert als gerechtssecretaris tijdens terechtzitting en de beraadslagingen, het proces-verbaal van de terechtzitting opstelt en ook wel de vonnissen, arresten en beschikkingen concipieert. Tegenwoordig wordt de griffier ook wel gerechtssecretaris genoemd.

Raadsheer plaatsvervanger

Tijdelijk rechter bij het gerechtshof, meestal werkzaam op een advocatenkantoor, tijdelijk behorend tot de rechterlijke macht en niet behorend tot gerechtsambtenaren in vaste dienst. De functie raadsheer plaatsvervanger is uit nood geboren, maar is nu een ingeslopen misbruik geworden, daar uit de praktijk is gebleken, dat de onafhankelijkheid en integriteit van de rechtspraak niet langer meer is gewaarborgd. Het systeem van raadsheer plaatsvervanger leidt herhaaldelijk tot onacceptabele belangenverstremming. Raadsheren plaatsvervangers zijn meestal werkzaam bij grote advocatenkantoren. Zie hiervoor het rapport Integriteit Rechterlijke Macht (IRM, 1996, ISBN: 90-803469-1-8)

Proces-verbaal

Het proces-verbaal is een door een ambtenaar / griffier opgesteld geschrift, waarin wordt weergegeven de zakelijke inhoud van wat door of ten overstaan van hem / haar is gezegd of door hem / haar is verricht of waargenomen en dat bestemd is om tot bewijs daarvan te dienen. Het proces-verbaal heeft de kracht van een authentieke akte ex artt. 156 en 157 Rv en levert dwingend bewijs op. Zie ook Hoofdstuk 9 van dit rapport: het wettelijk referentiekader.

Procureur

De vertegenwoordiger van een procespartij in het civiel recht, die binnen het arrondissement, bij welks rechtbank hij / haar is ingeschreven, de exclusieve bevoegdheid heeft tot het verrichten van bepaalde processuele handelingen. De procureur draagt

---

¹ Grosse oorspronkelijk een in grotere letter type opgemaakte kopie van het origineel.

slechts zorg voor de strikt formele zijde van de rechtsbijstand. Door het plaatsen van zijn / haar handtekening onder de stukken, wordt de procureur echter **verantwoordelijk** voor de **inhoud** van die stukken, hetgeen opmerkelijk genoemd mag worden.

Ambtenaren bij een gerecht

Bij een gerecht zijn de volgende ambtenaren werkzaam:

- 1) ambtenaren met rechtspraak belast,
- 2) gerechtsambtenaren niet met rechtspraak belast,
- 3) rechterlijke ambtenaren in opleiding, (zie art. 14 Wet RO)

Intentionally left blank

Nieuwe richtlijnen .....V1.4.....

2. INLEIDING

Een vergelijkend onderzoek is uitgevoerd tussen de wijze van afgifte van vonnissen, arresten en beschikkingen, volgens “nieuwe richtlijnen” van het Bestuur van het gerechtshof 's- Hertogenbosch en van het Bestuur van het Gerechtshof Amsterdam en het van toepassing zijnde wettelijk referentiekader.

Dit onderzoek brengt grote verschillen aan het licht tussen de opvattingen van de wetgever en die van het standpunt van het Bestuur van beide Gerechtshoven. De grondslagen van de rechtspraak en de wetgever zijn in het geding, daar de handelwijze geen incident betreft, maar **structureel** blijkt te zijn. Het is van groot belang hier meer bekendheid aan te geven, daar net als bij iedere organisatie, de tendens bestaat, controle te verwaarlozen en eigen wegen te gaan bewandelen, met alle ongewenste gevolgen van dien. Dit klemt te meer indien er te weinig, onvoldoende terugkoppeling of verminderde controle in de organisatie aanwezig is, of in de loop der tijd zelfs verdwijnt². Als gevolg van deze constatering kan er behoefte ontstaan aan nieuwe controlemaatregelen en / of aan nieuwe wetgeving.

In dit vergelijkend onderzoek wordt de rechtsgeldigheid van **vijf arresten** besproken, waaraan rechtsgevolgen verbonden zijn geworden. De **analyse** beperkt zich tot twee arresten. Het eerste arrest is afgegeven door het gerechtshof 's- Hertogenbosch en het tweede door het gerechtshof Amsterdam. Over beide arresten is een klachtprocedure gevoerd, waaruit twee goedkeurende beslissingen zijn gevolgd van het Bestuur van beide gerechtshoven t.a.v. het opmaken en afgeven van afschriften van vonnissen, arresten en beschikkingen. Hieruit mag worden opgemaakt, dat de besturen van beide gerechtshoven de gevolgde procedure hebben gesanctioneerd en hiermede nieuwe regelgeving feitelijk is ontstaan. De analyse geldt mutatis mutandis ook voor de overige opgemelde arresten uit procedures, waarbij andere partijen betrokken zijn.

De beslissingen van beide gerechtshoven worden afgezet tegen het tot op heden gebruikelijk toegepaste wettelijk referentiekader voor de opmaak van de minuut en de afgifte van vonnissen, arresten en beschikkingen. Na een analyse van de kenmerken van beide arresten, wordt de opmaak en afgifte van beide arresten getoetst aan de beslissingen van beide besturen. De beslissing van beide besturen wordt gelegd naast de tot op heden algemeen gangbare wettelijke procedures bij de totstandkoming van minuten, vonnissen, arresten en beschikkingen. Uit het onderzoek zal blijken, dat dit leidt tot een onoverbrugbaar verschil, welke alleen via een wetswijziging of nietig verklaring kan worden opgelost.

De opzet van het vergelijkend onderzoek is een zo duidelijk mogelijk zwart- wit beeld te verkrijgen, waaruit conclusies kunnen worden getrokken en van de mogelijke gevolgen daarvan. De inhoud van beide arresten is niet aan de orde, zodat steeds alleen de eerste en laatste bladzijde van de arresten in het rapport zijn opgenomen, waaruit de wijze van opmaak, ondertekening en afgifte blijkt. De bespreking van de inhoud valt buiten het bestek, van hetgeen in dit onderzoek aan de orde wordt gesteld. Ter vergelijking zijn ook een aantal voorbeelden gegeven van de laatste bladzijden van vonnissen, arresten en beschikkingen, opgemaakt en afgegeven volgens de geldende wettelijke voorschriften.

---

² Vergelijk “open systeem”, in ieder proces, waar (feedback) terugkoppeling ontbreekt, loopt het systeem vast, of wordt onbeheersbaar.

3. ARREST VAN HET GERECHTSHOF 'S- HERTOGENBOSCH VAN 23 SEPTEMBER 2003 (ZAAKNUMMER C002 / 757 HE)

Op 23 september 2003 is een afschrift verstrekt van een arrest in de zaak in hoger beroep Fontys en mr. M.J. Keuss vs Van Putten. De eerste en laatste bladzijde is toegevoegd, daar zoals gesteld, de inhoud van het arrest hier niet aan de orde is. Dit is weergegeven in **Figuur 1**. Op 5 januari 2004 is – op een verzoek daartoe van mr. Keuss - een tweede afschrift verstrekt. Dit is geïllustreerd in **Figuur 2**. Dit tweede afschrift is verstrekt, nadat de Raad voor de Rechtspraak te Den Haag op 28 oktober 2003 had geconstateerd, dat het afschrift niet was ondertekend door de Voorzitter en de griffier. **[A 1, Raad voor de Rechtspraak]**

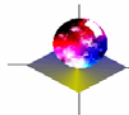
Het is opmerkelijk te noemen, dat tijdens de terechtzitting, de uitspraak was bepaald op 22 juli 2003. Plotsklaps werd de uitspraak verplaatst naar 23 september 2003.

De grondslag van dit Hoger Beroep betreft een uitspraak van de Kantonrechter te Eindhoven van 11 juli 2002, inzake een onrechtmatig betekende grosse, met aanzegging van executie van 14 november 2000, van twee vonnissen door de Stichting Fontys, waarbij Fontys en Keuss in het ongelijk gesteld zijn en veroordeeld tot betaling van de kosten en een schadevergoeding aan Van Putten te voldoen. De desbetreffende betalingen van deze twee vonnissen waren reeds lang verricht. **[A 2, Vonnis Kantonrechter]**

Daar de wijze van ondertekening van het arrest van 23 september 2003 de nodige vraagtekens oproept, is inzage van het dossier gevraagd en verkregen op 4 november 2003. Tijdens deze inzage is ook de minuut akte getoond. **[A 3, verslag inzage]**. Daar een afschrift van de minuut akte is geweigerd, is een reconstructie van de ondertekening op de laatste bladzijde ingesloten. Dit is geïllustreerd in **Figuur 3**. In het dossier zelf bevindt zich een geheel blanco exemplaar, door het gerechtshof 's- Hertogenbosch aangeduid als “werkexemplaar”.

Een aspect van de inhoud van het arrest van 23 september 2003 dient hier vermeld te worden. In het arrest wordt uitvoerig gesproken over een vergissing, welke beweerdelijk door de gerechtsdeurwaarder J.J.L. Janssen zou zijn gemaakt, t.a.v. de betekening van de betekende grosse met aanzegging van executie van 14 november 2000. Uit het arrest in Hoger Beroep bij de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders te Amsterdam van 10 juni 2004 blijkt echter onomstotelijk, dat gebruik is gemaakt van een geantidateerd “executie stop bericht” van 1 november 2000 van mr. M.J. Keuss, gemachtigde van Fontys, gericht aan gerechtsdeurwaarder J.J.L. Janssen, te Eindhoven. Uit hetzelfde arrest van 10 juni 2004 blijkt ook, dat Janssen dit faxbericht en twee betalingsbewijzen, welke Janssen uit hoofde van zijn functie onder zijn beheer had en onder zijn bewaarplicht vielen, ten onrechte heeft vernietigd. **[A 4, arrest 10 juni 2004, gerechtshof Amsterdam]**

Op 4 mei 2004 heeft het Bestuur van het gerechtshof 's- Hertogenbosch, na een daartoe gehouden hoorzitting een beslissing genomen, inzake de door Van Putten ingediende klacht. **[A 5, beslissing]** Het bestuur stelt zich op het standpunt, dat beide afschriften rechtsgeldig zijn afgegeven en dat daaraan rechtsgevolgen verbonden kunnen worden, hetgeen inmiddels dan ook is geschied. De samenstelling van de desbetreffende meervoudige kamer, bestond o.a. uit de raadsheer plaatsvervanger mr. G. C. van Spaendonck, werkzaam bij het advocatenkantoor AKD Prinsen van Wijmen, alwaar ook mr. M.J. Keuss werkzaam is.

A1

IN NAAM DER KONINGIN

typ. AW
rolnr. C0200757/HE

**ARREST VAN HET GERECHTSHOF TE 's-HERTOGENBOSCH,
derde kamer, van 23 september 2003,
gewezen in de zaak van:**

1. de stichting STICHTING FONTYS, voorheen genaamd STICHTING HOGER ONDERWIJS ZUID-NEDERLAND, gevestigd te Tilburg,
  2. MARKUS JOHANNES KEUSS, wonende te 's-Hertogenbosch,
- appellanten,
procureur: mr. C.B.M. Eijsink Bonnier,

tegen:

ANTONIUS FERDINANDUS PETRUS VAN PUTTEN,
wonende te Eindhoven,
geïntimeerde,
- procureur: mr. J.A.Th.M. van Zinnicq Bergmann,

op het bij exploit van 31 juli 2002 ingeleide hoger beroep tegen het door de rechtbank te 's-Hertogenbosch, sector kanton, locatie Eindhoven, onder zaak/rolnummer 207324, 01/1036 gewezen vonnis van 11 juli 2002 tussen appellanten - gezamenlijk aan te duiden als Fontys c.s. dan wel ieder afzonderlijk als Fontys respectievelijk Keuss - als gedaagden in conventie en eisers in reconventie en geïntimeerde - Van Putten - als eiser in conventie en verweerder in reconventie.

1. Het geding in eerste aanleg

Voor het geding in eerste aanleg verwijst het hof naar het vonnis waarvan beroep, aan partijen genoegzaam bekend.

2. Het geding in hoger beroep

2.1. Bij memorie van grieven (met producties) hebben Fontys c.s. zeven grieven aangevoerd en gevorderd dat het hof moge behagen bij arrest, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, het vonnis waarvan beroep te vernietigen en Van Putten te veroordelen tegen behoorlijk bewijs van kwijting te voldoen:

1. aan de Stichting Fontys:
  - a. een bedrag van € 6.162,17 (fl. 13.579,63), althans een zodanig bedrag dat het hof in goede justitie vermeent te behoren, vermeerderd met de

24-sep-03 15:12 VAN -Van Zinnicq Bergmann Advocaten 073-614 15 81 1-010 9.062 1-000

in conventie

veroordeelt Fontys aan Van Putten tot betaling van het bedrag van € 136,--, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 10 januari 2001 tot aan de dag der algehele voldoening;

veroordeelt Van Putten tot terugbetaling aan Fontys van het meerdere dat Fontys reeds ter uitvoering van het vonnis waarvan beroep aan Van Putten heeft voldaan, vermeerderd met de wettelijke rente van de dag der betaling tot aan de dag der terugbetaling;

compenseert de kosten van de eerste aanleg aldus dat ieder van partijen de eigen kosten draagt;

in reconventie

veroordeelt Van Putten tot betaling aan Fontys van een bedrag van € 6.162,17, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 17 mei 2001 tot aan de dag der algehele voldoening;

veroordeelt Van Putten tot betaling aan Keuss van een bedrag van € 500,--, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 17 mei 2001 tot aan de dag der algehele voldoening;

veroordeelt Van Putten in de proceskosten van de eerste aanleg, welke kosten aan de zijde van Fontys c.s. worden begroot op € 1.170,-- aan salaris procureur.

in conventie en reconventie

compenseert de kosten van het hoger beroep aldus dat ieder van partijen de eigen kosten draagt;

verklaart dit arrest, voor zover mogelijk, uitvoerbaar bij voorraad.

Dit arrest is gewezen door mrs. H. Vermeulen, Grapperhaus en Van Spaendonck en uitgesproken ter openbare terechtzitting van dit hof van 23 september 2003.

w.g. de griffier

w.g. de rechtbank

VOOR GROSSE/AFSCRIFT

afgegeven aan: ab .....

ac .....

ad .....

proc. app./g. int. MR. J. A. Th. M. van Zinnica Bergmann

Figuur 1. Ontbreken van ondertekening van het eerste exemplaar van het "arrest" van 23 september 2003 van het gerechtshof 's- Hertogenbosch. Dagtekening en vermelding voor eensluidend afschrift ontbreekt eveneens. Handtekening is van een gerechtsambtenaar niet met rechtspraak belast. Zie Hoofdstuk 5, **De Kenmerken**.

**RECONSTRUCTIE VAN DE LAATSTE BLADZIJDE VAN DE
GETOONDE MINUUT AKTE**

C02/757

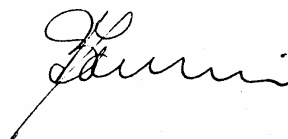
AG

GERECHTSHOF 's- Hertogenbosch

Van Putten / Fontys en Keuss

23 SEPTEMBER 2003

.....
Dit arrest is geweest door mrs. Vermeulen, Grapperhaus en Van Spaendonck en uitgesproken ter openbare terechtzitting van dit hof van 23 september 2003.

Figuur 3. Reconstructie van ondertekening van de laatste bladzijde van een akte, welke beweerdelijk het origineel / de minuut akte is van "arrest" van 23 september 2003 van het gerechtshof 's- Hertogenbosch. De anonieme handtekeningen zijn van gerechtsambtenaren niet met rechtspraak belast. De linker handtekening is van een rolgriffier, de rechter handtekening is van een onbekende rolraadsheer. Beide ondertekenaars zijn niet de auteur van het geschrift en hebben niet aan de terechtzitting deelgenomen. Zie Hoofdstuk 5, **De kenmerken.**

4. ARREST VAN HET GERECHTSHOF AMSTERDAM, 8 JANUARI 2004 (ZAAKNUMMER 809/ 03 HE)

Op 8 januari 2004 is een afschrift van een arrest verstrekt van het gerechtshof Amsterdam in de zaak Van Putten vs Stichting Commissies voor Geschillen Medezeggenschap Algemeen Onderwijs (SGO), zaaknummer 808/03. Het eerste en laatste blad van het "arrest" is weergegeven in **Figuur 4**. Ook hier heeft de ondertekening de nodige vraagtekens opgeroepen en is inzage van het dossier gevraagd en verkregen op 19 januari 2004. **[A 6, verslag inzage 19 januari 2004]**

In het proces-verbaal van de terechtzitting staat vermeld, dat de uitslag op 8 januari 2004 is bepaald. Op navraag bij de procureur, mr. T. A. Schiphof te Amsterdam, d.d. 9 januari 2004, blijkt dit plotsklaps 11 maart 2004 te zijn. Drie uur later, blijkt het toch weer 8 januari 2004 te zijn. Een blanco laatste bladzijde wordt gefaxed naar de raadsman van Van Putten. Een wel zeer opmerkelijke gang van zaken.

Tijdens inzage is door de heer R.R. Van Putten, gerechtsambtenaar van het gerechtshof Amsterdam medegedeeld, dat er geen minuut akte is opgemaakt en ook niet bestaat. Het dossier bevat slechts een fotokopie van het "arrest". De bijbehorende producties in het dossier ontbreken. Bij een tweede inzage van het volledige dossier op 19 oktober 2004 is opnieuw gebleken, dat geen minuut akte bestaat. Een rechtsgeldig opgemaakt audiëntieblad bestaat evenmin.

In de onderhavige kwestie is een 'verklaring voor recht' gevraagd, ter zake een beweerdelijk rechtsgeldig opgemaakt beroepsreglement 1994, van de Commissie van Beroep HBO, dat ondertekend blijkt te zijn door twee medewerkers van Fontys, welke daartoe niet bevoegd zijn, daar dit voorbehouden is aan de voorzitter en de secretaris van het bestuur van SGO, zoals de desbetreffende statuten vereisen.

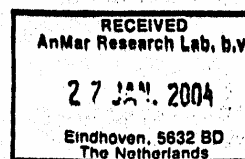
Op 21 januari 2004 is een klacht ingediend bij het Bestuur van het gerechtshof Amsterdam. Op 30 juni 2004 is een beslissing genomen door het Bestuur van het gerechtshof Amsterdam, inzake de rechtsgeldigheid van het afgegeven "arrest". **[A 7, beslissing van 30 juni 2004]** Het bestuur stelt zich op het standpunt, dat het "arrest" rechtsgeldig is afgegeven en dat daaraan dientengevolge rechtsgevolgen verbonden kunnen worden, hetgeen inmiddels is geschied.

Inmiddels heeft de gerechtsdeurwaarder P.J. van Gompel op 27 juli 2004, op verzoek van Van Putten, een reactie gevraagd aan het gerechtshof Amsterdam en aan Stichting Commissies voor Geschillen Medezeggenschap Algemeen Onderwijs (SGO) ter zake de betreffende ondertekening en rechtsgeldigheid van het beweerdelijk afgegeven "arrest / grosse". **[A 8, Van Gompel]**

De samenstelling van de desbetreffende meervoudige kamer, bestond o.a. uit de raadsheren mrs. D.P. Ruitinga, M.P. van Achterberg raadshere plv en A.S. Rueb, werkzaam bij het advocatenkantoor Höcker, Rueb & Doelman Advocaten, te Amsterdam.

009703
8 januari 2004

AFSCHRIFT

GERECHTSHOF TE AMSTERDAM
EERSTE MEERVOUDIGE BURGERLIJKE KAMER

ARREST

in de zaak van:

Ag

Antonius Ferdinandus Petrus VAN PUTTEN,
wonend te Eindhoven,
APPELLANT,
x procureur: mr. M. Steenhuis,

t e g e n

de stichting STICHTING GESCHILLENCOMMISSIES ONDERWIJS,
gevestigd te Woerden,
GEÏNTEERDE,
procureur: mr. I.M.C.A. Reinders Folmer.

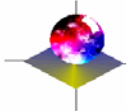
1. Het geding in hoger beroep

De partijen worden hierna (ook) Van Putten en SGO genoemd.

Bij dagvaarding van 11 april 2003 is Van Putten in hoger beroep gekomen van een vonnis van de rechtbank te Utrecht van 15 januari 2003, in deze zaak onder zaak-/rolnummer 141760/ HA ZA 02-320 gewezen tussen hem als eiser en SGO als gedaagde.

Van Putten heeft van grieven gediend en daarbij bescheiden in het geding gebracht en bewijs aangeboden, met conclusie, kort

rolnummer 809/03

met 23 af. Ook deze grieven zijn de halve vergoefs
voorgedragen.

4. Slotsom en kosten

De grieven falen. Het beroepen vonnis zal worden bekrachtigd met verwijzing van Van Putten in de kosten van het hoger beroep.

5. Beslissing

Het hof:

bekrachtigt het vonnis waarvan beroep;

verwijst Van Putten in de proceskosten van het hoger beroep en begroot die kosten, voor zover tot heden aan de kant van SGO gevallen, op € 2.559,29;

verklaart deze kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit arrest is gewezen door mrs. Ruitinga, Van Achterberg en Rueb en in het openbaar uitgesproken op 8 januari 2004.

Figuur 4. 'Ondertekening' van "arrest" van 8 januari 2004 van gerechtshof Amsterdam. Er bestaat geen minuut akte. Zie Hoofdstuk 6, **De Kenmerken**

5. KENMERKEN VAN DE MINUUT AKTE EN DE AFSCHRIFTEN VAN HET ARREST VAN HET GERECHTSHOF 'S- HERTOGENBOSCH VAN 23 SEPTEMBER 2003

In onderstaand overzicht zijn alle van belang zijnde kenmerken, feiten en vaststellingen betreffende de opmaak, afgifte en ondertekening van de minuut en van het eerste en tweede exemplaar van het arrest van 23 september 2003 vermeld.

De Minuut akte

5.1 De ondertekening van de beweerdelijk zijnde minuut van 23 september 2003 vermeldt twee anonieme handtekeningen. (Figuur 3)

5.2 Bij de anonieme handtekeningen ontbreken namen en functie vermelding. Beide handtekeningen zijn dus niet verifieer- en niet traceerbaar.

5.3 De linker handtekening is de handtekening van mevr. A.P. van Wijk³, werkzaam als gerechtsambtenaar bij het gerechtshof 's- Hertogenbosch, niet met rechtspraak belast,

5.4 Mevr. A.P. van Wijk heeft niet aan de terechtzitting deelgenomen en heeft derhalve geen blijk kunnen geven van door haar gedane waarnemingen verrichtingen,

5.5 De anonieme rechterhandtekening op de minuut is de handtekening van de rolraadsheer mr. B. A. Meulenbroek, werkzaam als gerechtsambtenaar met rechtspraak belast, bij het gerechtshof 's- Hertogenbosch,

5.6 Mr. B. A. Meulenbroek heeft niet aan de terechtzitting deelgenomen op 2 juni 2003. In opgemelde terechtzitting was mr. Meulenbroek niet met rechtspraak belast. (meervoudige kamer)

5.7 De minuut is niet gedagtekend en vermeldt niet, dat de beslissing is gewezen in aanwezigheid van de griffier,

5.8. Noch de aan de op 2 juni 2003 ter terechtzitting deelgenomen hebbende raadsheren, noch de griffier, mevr. mr. J. C. Prins, hebben de minuut ondertekend,

5.9 Volgens opgave van de heer A. de Bruijn, gerechtsambtenaar bij het gerechtshof 's- Hertogenbosch, niet met rechtspraak belast, is het arrest **niet** geschreven door de griffier mevr. J.C. Prins.

5.10 Bij de ondertekening en opmaak is niet voldaan aan artt. 5 en 7 Wet RO, noch aan art. 156 Rv, noch aan art. 230 Rv (meervoudige kamer)

5.11 Bij inzage van het dossier, op 4 november 2003, in aanwezigheid van mevr. M.J. Scheers en de heer W.A. Schut⁴, heeft mevr. Scheers gesteld, dat zij de naam van de links geplaatste ondertekenaar van de minuut niet bekend mocht maken. Zij merkte echter wel op: *"het is niet de handtekening van een griffier en ook niet van dé griffier."*

³ De namen zijn later bekend geworden bij inzage van het dossier.

⁴ De heer Schut is staffunctionaris bij het gerechtshof 's- Hertogenbosch.

De “afschriften”

5.13 De ondertekening van het **eerste** afschrift, geheel onder aan de bladzijde 18 van het afschrift vertoont de handtekening van mevr. A.P. van Wijk. (Figuur 1)

5.14 Een vermelding “voor eensluidend afschrift” en de dagtekening op het verstrekte afschrift ontbreekt.

5.15 Op 5 januari 2004 is op verzoek, een tweede afschrift verstrekt. (Figuur 2)

5.16 Een anonieme handtekening is geplaatst onder het *tweede* afschrift, zonder naam en functie vermelding. Deze handtekening blijkt van mevr M.J. Scheers te zijn, gerechtsambtenaar niet met rechtspraak belast.

5.17 Mevr. M.J. Scheers heeft niet aan de terechtzitting deelgenomen,

5.18 Op beide afschriften ontbreken de handtekeningen van de desbetreffende raadsheren, de voorzitter en de griffier.

5.19 Een vermelding “voor eensluidend afschrift” op het tweede verstrekte afschrift ontbreekt wederom.

5.20 Bij beide afschriften ontbreekt de vermelding: “gewezen in aanwezigheid van de griffier”.

5.21 Stempels met drukletters op beide afschriften zijn zeker geen ondertekening en hebben geen rechtskracht.

5.22 De ondertekenaars van de minuut en van de afschriften hebben het arrest niet geconcipieerd en zijn dan ook **niet de auteurs** van dat geschrift, maar zijn door het plaatsen van hun handtekeningen, verantwoordelijk geworden voor de inhoud.

5.23 Fontys, Houben en Keuss hebben dit geschrift gebruikt als grosse, ter verkrijging van gelden ten bedrage van Euro 11.126,06.

5.24 Bij de naamsvermelding van de raadsheren ontbreken de voorletters.

5.25 Er bestaat geen audiëntieblad van de terechtzitting van 2 juni 2003.

Samenvattend kan gezegd worden, dat er geen rechtsgeldig opgemaakte minuut bestaat, noch zijn de afschriften opgemaakt in overeenstemming met de eisen van de wet.

6. KENMERKEN VAN HET AFSCHRIFT VAN HET ARREST VAN AMSTERDAM VAN 8 JANUARI 2004

In het onderstaande overzicht zijn alle van belang zijnde kenmerken, feiten en vaststellingen betreffende de opmaak, afgifte en ondertekening van het exemplaar van het “arrest” van 8 januari 2004 van het gerechtshof Amsterdam vermeld.

6.1 Er is geen minuut akte opgemaakt en van het bestaan is ook niet gebleken.

6.2 Op 8 januari 2004 heeft mevr. E. M. H. Zwarthoed- Veerman⁵ haar handtekening **anoniem** geplaatst onder een afschrift van een “arrest”, bestemd om tot bewijs te dienen,

6.3 Mevr. E. M. H. Zwarthoed- Veerman heeft nagelaten naam en functie te vermelden op het geschrift. (Figuur 4) Mevr. E. M. H. Zwarthoed- Veerman is werkzaam als gerechtsambtenaar niet met rechtspraak belast,

6.4 Het verstrekte “afschrift” is **niet gedagtekend** en **niet** gewezen in aanwezigheid van de griffier.

6.5 Een vermelding “voor eensluidend afschrift” ontbreekt.

6.6 Mevr. E. M. H. Zwarthoed- Veerman heeft niet deelgenomen aan de terechtzitting d.d. 11 november 2003 en kan derhalve geen blijk hebben gegeven van door haar gedane waarnemingen en verrichtingen,

6.7 De op 11 november 2003 aan de ter terechtzitting deelgenomen hebbende raadsheren en griffier hebben het “afschrift” niet ondertekend, noch de voorzitter noch de griffier, mevr. mr. S.M.C. Vleugel,

6.8. Daar er geen minuut akte (origineel) bestaat, kan er ook geen afschrift bestaan.

6.9 De tweede anonieme handtekening onder het afschrift van 8 januari 2004 is van de sectorvoorzitter, mevr. mr. T.A.C. Hartingsveldt. Er is nagelaten naam en functie te vermelden.

6.10 De sectorvoorzitter is werkzaam als gerechtsambtenaar, met rechtspraak belast, bij het gerechtshof Amsterdam. In opgemelde terechtzitting was de sectorvoorzitter **niet** met rechtspraak belast.

6.11 De sectorvoorzitter heeft niet deelgenomen aan de terechtzitting van 11 november 2003 en kan derhalve geen blijk hebben gegeven van door haar gedane waarnemingen en verrichtingen.

6.12 De ondertekenaars van het arrest hebben het arrest niet geconcipieerd en zijn dan ook **niet de auteurs** van dat geschrift, maar zijn door het plaatsen van hun handtekeningen verantwoordelijk geworden voor de inhoud van dat geschrift.

---

⁵ Ook deze namen zijn eerst bekend geworden na inzage van het dossier.

6.13 SGO heeft dit afschrift gebruikt als “grosse”, ter verkrijging van gelden ten bedrage van Euro 2.559,29.

6.14 Bij een tweede inzage van het dossier op 19 oktober 2004 is opnieuw gebleken dat er geen minuut akte bestaat.

6.15 Een geldig opgemaakt audiëntieblad ontbreekt. De verstrekte kopie van het audiëntieblad van 11 november 2003 is niet ondertekend door de voorzitter en de griffier en niet gedagtekend.

6.14 Bij de naamsvermelding van de raadsheren in het overgelegde geschrift ontbreken de voorletters.

Samenvattend kan gezegd worden, dat er geen rechtsgeldig opgemaakte minuut bestaat, noch zijn de afschriften opgemaakt in overeenstemming met de eisen van de wet.

7. BESLISSING EN TOELICHTING VAN HET STANDPUNT VAN HET BESTUUR VAN HET GERECHTSHOF 'S- HERTOGENBOSCH

In de beslissing van 4 mei 2004 is de toelichting te vinden van het standpunt van het Bestuur van het gerechtshof 's- Hertogenbosch. **[A 5]** Het Bestuur stelt zich op het standpunt, dat de minuut en de beide afschriften / grosse rechtsgeldig zijn opgemaakt en afgegeven. Met nadruk wordt opgemerkt, dat de beslissing het standpunt verwoordt van het Bestuur. De beslissing is geen rechterlijke uitspraak en komt niet overeen met de wettelijke voorschriften dienaangaande.

Nader onderzoek en bestudering van de beslissing van het Bestuur van het gerechtshof 's - Hertogenbosch laat zien, dat geen van de opgemelde vaststellingen en / of feiten afdoende zijn weersproken of weerlegd. Sommige standpunten zijn zelfs regelrecht in strijd met de bestaande wettelijke voorschriften, met name t.a.v. de bewering, dat mevr. A.P. van Wijk waarnemingen zou hebben verricht en / of aan de terechtzitting zou hebben deelgenomen en derhalve terecht de minuut akte zou hebben ondertekend als griffier. (Meervoudige kamer). Mevr. Van Wijk is geen gerechtsambtenaar met rechtspraak belast, noch is zij griffier, noch heeft zij blijk kunnen geven van door haar gedane waarnemingen en verrichtingen. Mevr. Van Wijk was dan ook vanzelfsprekend niet ter terechtzitting aanwezig. De griffier ter terechtzitting was mevr. mr. J.C. Prins, welke dan ook het proces-verbaal van de terechtzitting heeft opgemaakt en ondertekend. De minuut akte had ondertekend moeten worden door de voorzitter c.s. en mevr. mr. Prins en niet mevr. Van Wijk. Hetzelfde geldt 'mutatis mutandis' voor mr. B.A. Meulenbroek. De minuut akte had ondertekend dienen te worden door de aan de terechtzitting deelgenomen hebbende raadsheren en niet door mr. Meulenbroek, in deze kwestie niet met rechtspraak belast en derhalve niet aanwezig ter terechtzitting.

Het standpunt van het Bestuur, dat iedereen op de administratie griffier is en dientengevolge werkzaamheden mag verrichten, die normaal zijn voorbehouden aan de griffier ex art. 14 lid 3 Wet RO, ter rechtvaardiging van de ondertekening van de minuut door mevr. Van Wijk, is onjuist. Deze werkzaamheden houden namelijk niet in, dat administratief medewerkers arresten, vonnissen en beschikkingen mogen concipiëren en ondertekenen, immers administratief medewerkers hebben **geen tekenbevoegdheid voor authentiek akten**. Vastgesteld is, dat de ondertekenaar van een geschrift, verantwoordelijk is voor de inhoud van dat geschrift. Een dergelijke handelwijze wordt door de Hoge Raad gekwalificeerd als valselijk opmaken, zelfs als de inhoud waarheidsgetrouw zou zijn. Zie ook verder.

Gerechtsambtenaren, niet met rechtspraak belast, behoren niet tot de rechterlijke macht en stellen geen teksten op van vonnissen, arresten en beschikkingen. Dit is voorbehouden aan de juridisch geschoolde griffier / de gerechtssecretaris, die aan de terechtzitting heeft deelgenomen. Dit impliceert vanzelfsprekend dan ook de aanwezigheidsplicht van de griffier.

De beslissing van het Bestuur van het Gerechtshof 's Hertogenbosch houdt een sanctioneren en aanvaarden in van de gevolgde procedure, waardoor de minuut en beide afschriften, naar de mening van het Bestuur rechtskracht zouden hebben en hieraan dientengevolge rechtsgevolgen verbonden kunnen worden, wat een onjuiste rechtsopvatting is ten aanzien van de gevolgde handelwijze.

8. BESLISSING EN TOELICHTING VAN HET BESTUUR VAN HET GERECHTSHOF AMSTERDAM

In de beslissing van 30 juni 2004 [A 7] is de toelichting te vinden van het Bestuur van het gerechtshof 's- Amsterdam. In strijd met de opgemelde kenmerken, blijkt dat het Bestuur van het Gerechtshof Amsterdam het standpunt inneemt, dat het afschrift rechtsgeldig is opgemaakt en afgegeven.

Zelfs het opmaken van een origineel / minuut akte is kennelijk niet nodig en ontbreekt dan ook. Met nadruk wordt ook hier opgemerkt, dat de beslissing het standpunt verwoordt van het Bestuur van het gerechtshof Amsterdam. De beslissing is geen rechterlijke uitspraak en komt niet overeen met de wettelijke voorschriften dienaangaande.

Analyse en bestudering van de beslissing van het Bestuur van het gerechtshof Amsterdam laat zien, dat geen van de opgemelde vaststellingen en feiten zijn weersproken of weerlegd. De beslissing houdt dan ook een sanctioneren en aanvaarden in van de gevolgde procedure, waardoor het afschrift- naar het standpunt van het Bestuur - rechtskracht heeft en hieraan dientengevolge rechtsgevolgen verbonden kunnen worden.

De uitleg, dat gerechtsambtenaren werkzaamheden mogen verrichten, welke normaal zijn voorbehouden aan de griffier, correspondeert met art. 14 Wet RO. Deze werkzaamheden houden echter niet in, dat administratief medewerkers arresten, vonnissen en beschikkingen mogen concipiëren en ondertekenen, immers administratief medewerkers hebben **geen tekenbevoegdheid voor arresten, vonnissen en beschikkingen c.q. authentieke akten**. Vastgesteld is, dat de ondertekenaar van een geschrift, verantwoordelijk is voor de inhoud van dat geschrift.

Gerechtsambtenaren, niet met rechtspraak belast, behoren niet tot de rechterlijke macht en stellen geen teksten van vonnissen, arresten en beschikkingen op. Dit is voorbehouden aan de juridisch geschoolde griffier c.q. de gerechtssecretaris, die aan de terechtzitting heeft deelgenomen. Dit impliceert dan ook een aanwezigheidsplicht van de griffier ter terechtzitting.

De griffier tijdens de terechtzitting, mevr. mr. S.M.C. Vleugel, had het arrest van het Gerechtshof Amsterdam dienen te ondertekenen en niet mevr. E.M.H. Zwarthoed – Veerman, gerechtsambtenaar niet met rechtspraak belast.

Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor mevr. mr. T.A.C. Hartingsveldt, ten aanzien van deze terechtzitting, niet met rechtspraak belast. Het arrest had vanzelfsprekend moeten worden ondertekend door de drie voormelde raadsheren, die aan de terechtzitting hebben deelgenomen.

De beslissing van het Bestuur van het Gerechtshof Amsterdam houdt een sanctioneren en aanvaarden in van de gevolgde handelwijze, waardoor het afschrift, naar de mening van het Bestuur, rechtskracht zou hebben en hieraan dientengevolge rechtsgevolgen verbonden kunnen worden, wat een onjuiste rechtsopvatting is ten aanzien van de gevolgde handelwijze.

.

9. HET BESTAANDE WETTELIJKE REFERENTIEKADER VOOR DE OPMAAK VAN VONNISSEN, ARRESTEN EN BESCHIKKINGEN

Het is van belang het standpunt van beide gerechtshoven te vergelijken met het thans van toepassing zijnde wettelijk referentiekader. Voor de samenstelling van dit overzicht is overleg geweest met de Raad voor de Rechtspraak te Den Haag. Aanvullingen zijn toegevoegd, daar ook in het strafrecht en in het Bestuursrecht, algemeen van toepassing zijnde bepalingen te vinden zijn t.a.v. de opmaak, ondertekening en afgifte van vonnissen, arresten en beschikkingen.

1. Medewerkers van de administratie zijn gerechtsambtenaren, niet met rechtspraak belast.
2. Art. 156 lid 1 Rv luidt: *“Akten zijn ondertekende geschriften, bestemd om tot bewijs te dienen”*.
3. Art. 156 lid 2 Rv luidt: *“Authentieke akten⁶ zijn akten in de vereiste vorm en bevoegdelijk opgemaakt door ambtenaren, aan wie bij of krachtens de wet is opgedragen op die wijze te doen blijken van door hen gedane waarnemingen of verrichtingen”*.....
4. Gerechtsambtenaren leggen bij hun aanstelling een geheimhoudingsverklaring af, op grond van de Algemeen Rijksambtenaren reglement, art. 51 ARAR. Art. 13 van de Wet RO; artt. 125a AW en art.125bis lid c AW zijn van overeenkomstige toepassing,
5. Vonnissen, arresten en beschikkingen zijn authentieke akten, ingevolge artt. 156 – 160 Rv, en art. 430 Rv,
6. Administratief medewerkers hebben geen tekenbevoegdheid voor het ondertekenen van de originele van vonnissen, arresten of beschikkingen.
7. De minuut akte is het op schrift gestelde origineel van het vonnis, arrest of beschikking en bevat de uitspraak / beslissing, van de raadsheren en de griffier, welke aan de terechtzitting en besluitvorming hebben deelgenomen, (art. 7 Wet RO) (enkelvoudige en meervoudige kamer)
8. Het origineel, de minuut akte dient te worden ondertekend door de aan de ter terechtzitting en besluitvorming deelgenomen hebbende raadsheren, waaronder de voorzitter en de griffier, (art. 156 Rv lid 2 en 230 Rv)
9. Tijdens een rolzitting worden geen vonnissen, arresten, beschikkingen ondertekend.
10. Art. 230 lid 3 Rv heeft alleen betrekking op vonnissen in eerste aanleg.

---

⁶ Authentiekos = eigenhandig, echt, oorspronkelijk. Authentiek akte zijn alle akten welke in de wettelijke vorm zijn verleden door of ten overstaan van openbare ambtenaren, die daartoe bevoegd zijn ter plaatse zijn opgemaakt. Vergelijk ook exploit van een gerechtsdeurwaarder of opgemaakt proces-verbaal.

11. Grossen en afschriften dienen te worden afgegeven voor eensluidend afschrift, daar zij gelijkluidend dienen te zijn aan de minuut akte, het origineel (artt. 230 en 231 Rv)
12. Grossen en afschriften, die voor eensluidend afschrift zijn afgegeven, dienen te worden gedagtekend, (artt. 230, 231 lid 3 Rv en art. 430 Rv). Zie ook art. 8: 69 lid 1 en art. 8.77 lid 1d en lid 3 Awb.
13. Een handtekening maakt een geschrift tot een stuk, dat in rechte bewijs kan opleveren tegen de ondertekenaar. Door een akte of ander stuk te ondertekenen neemt men aan, dat de inhoud daarvan voor zijn / haar rekening is.
14. Een **afstempeling** met drukletters en / of "w.g." is zeker geen ondertekening **[A 9]**
15. Afstempeling en / of ondertekening op de **achterkant** van een akte, geeft de akte geen rechtskracht.
16. Art. 5 lid 2 Wet RO luidt: "*Op straffe van nietigheid worden de beschikkingen, vonnissen en arresten in burgerlijke zaken en strafzaken gewezen en de uitspraken in bestuursrechterlijke zaken gedaan met het in deze wet bepaalde aantal rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast.*"
17. Art.5 lid 3 Wet RO luidt: "*Indien bij de wet is bepaald dat ook anderen dan rechterlijke ambtenaren deel uitmaken van een meervoudige kamer, zijn de beslissingen van de desbetreffende meervoudige kamer tevens nietig, indien deze beslissingen niet zijn genomen met het in deze wet bepaalde aantal personen, niet zijnde rechterlijke ambtenaar*"
18. Het proces-verbaal is de enige kenbron van hetgeen zich ter terechtzitting heeft voorgedaan.

"De feitelijke grondslag der middelen kan uitsluitend worden bewezen door het aangevallen arrest of vonnis en door het proces-verbaal der terechtzitting". HR 8 november 1926, NJ 1926, 1342; HR 17 januari 1950, NJ 1950, 345.

"Alleen het proces-verbaal is kenbron voor de ter terechtzitting in acht genomen vormen. Alleen hieruit kan worden gekend". HR 22 juni 1931, NJ 1932, 87,
"Het proces-verbaal der terechtzitting en het n.a.v. het onderzoek ter terechtzitting gewezen vonnis of arrest zijn de kenbronnen van gevoerde verweren"....., HR 28 juni 1983, NJ 1984, 98; HR 24 februari 1987, NJ 1988, 540

"Alleen het proces-verbaal heeft bewijskracht ten aanzien van de in achtgenomen vormen. Indien dit niet vermeldt dat op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvoorschriften zijn nagekomen, moet het ervoor worden gehouden dat dit niet is geschied. Het vonnis wordt nietig verklaard" Vaste rechtspraak. HR 15 juni 1976, NJ 1976, 562.
19. **Nietigheid van vonnis en beraadslagingen ter Raadkamer bij niet opmaken / ontbreken van het proces-verbaal**

Uit diverse arresten van de Hoge Raad blijkt, dat indien er geen proces-verbaal is opgemaakt of ontbreekt, dit leidt tot substantiële nietigheid van de uitspraak en de beraadslagingen ter raadkamer.: "*Niet opmaken van een proces-verbaal van het onderzoek ter raadkamer brengt (substantiële) nietigheid van dit onderzoek mede*". HR 10 juni 1958, NJ 1959, 38; HR 10 juni 1969, NJ 1969, 416; HR 21 december 1982, NJ 1983, 469; HR 22 april 1986, NJ 1986, 783.

"Daar bij de stukken een proces-verbaal van de terechtzitting waarop de uitspraak is gedaan ontbreekt, kan niet worden nagegaan of het bepaalde in Sv 362, eerste lid, is in achtgenomen zodat het ervoor gehouden moet worden dat zulks niet het geval is, waaruit volgt dat het bestreden vonnis / arrest niet in stand kan blijven en de voorgestelde middelen geen bespreking behoeven. HR 27 februari 1962, NJ 1964, 291; HR 26 oktober 1976, NJ 1977, 93.

20. Valsheid in geschriften

"Hij die een geschrift dat bestemd is om tot bewijs van enig feit te dienen, valselijk opmaakt of vervalst met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, wordt als schuldig aan valsheid in geschrift gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie. Art. 225, eerste lid Sr.

"Voorop gesteld moet worden dat valselijk opmaken in de zin van art. 225, eerste lid Sr ook omvat het plaatsten van de handtekening of naam van een derde onder een overigens waarheidsgetrouw opgemaakt geschrift, aangezien daardoor een onjuist beeld ontstaat omtrent de identiteit van de auteur die dat geschrift heeft opgesteld en dus omtrent de herkomst daarvan". HR nr. 111.872, 14 december 1999.

21. Valselijk opmaken

"Een geschrift is vals opgemaakt, indien het de onjuiste voorstelling wekt afkomstig te zijn van iemand, wiens ondertekening het draagt". HR 15 juni 1931, NJ 1932, 1342

"Wie onder een geschrift de handtekening van een ander stelt- zij het in opdracht en met goedvinden van dezen - maakt het vals op" HR 14 april 1913, NJ 1913, 923.

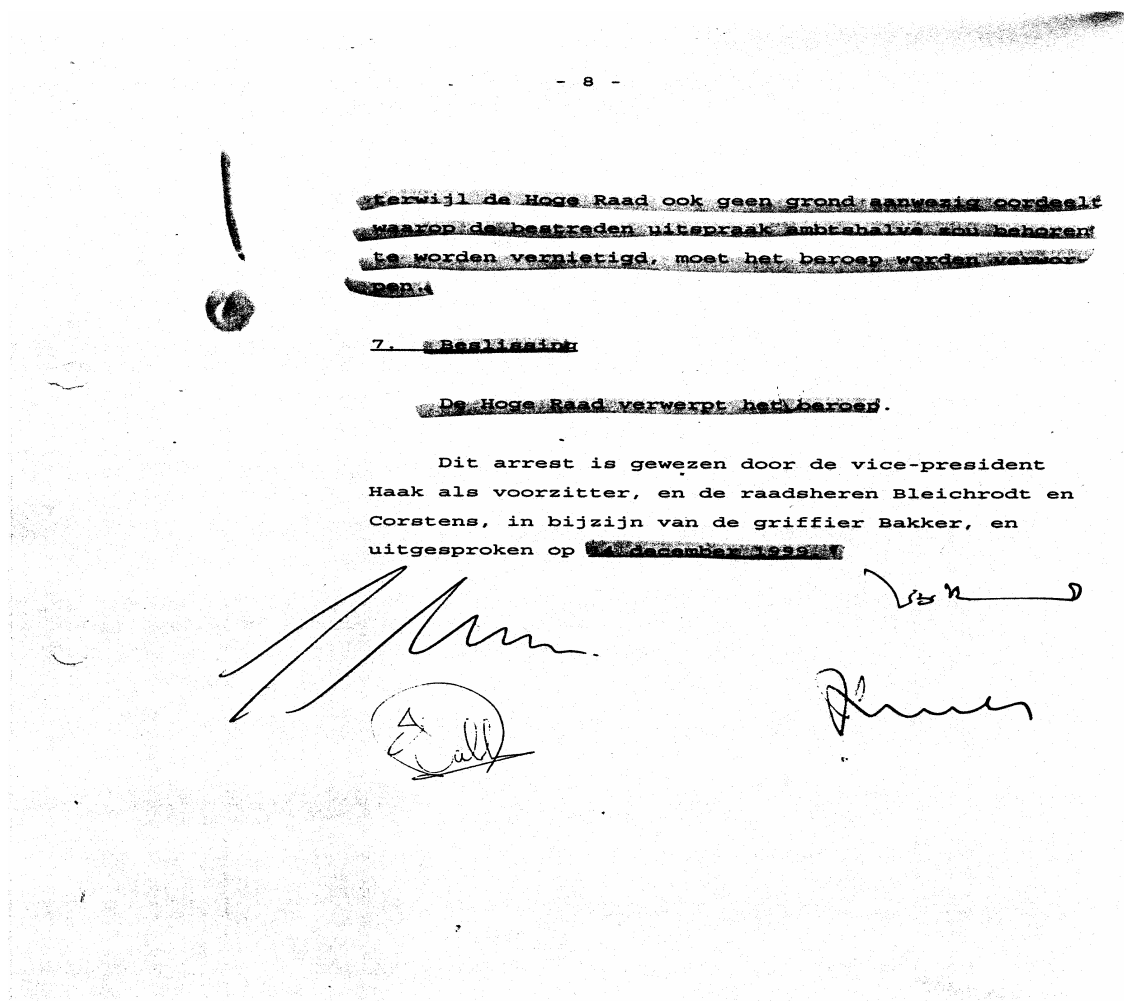
22. Algemeen

Nederland heeft de volgende verdragen ondertekend en heeft zich daarmee onderworpen aan:

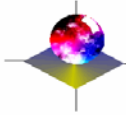
- ❖ Universele Verklaring van de Rechten Van de Mens; Parijs, 10 december 1948
- ❖ Internationaal Verdrag Inzake Burgerrechten en Politieke rechten; New York, 19 december, 1966,
- ❖ Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden; Rome, 4 november 1950.

10. VOORBEELDEN VAN JUISTE HANDELWIJZE BIJ DE OPMAAK EN AFGIFTE VAN VONNISSEN, ARRESTEN EN BESCHIKKINGEN.

In de volgende figuren zijn vier voorbeelden opgenomen van de afgifte van afschriften en grossen van vonnissen, arresten en beschikkingen, welke opgemaakt zijn volgens de bestaande wettelijke voorschriften.

Figuur 5. Juiste ondertekening van een arrest van Hoge Raad van 14 december 1999; HR 111.872

De vordering dient dan ook te worden afgewezen, zonder dat kan worden toegekomen aan de vraag of Van Putten jegens Keuss onrechtmatig heeft gehandeld.

2.9. Fontys en Keuss dienen als de in het ongelijk gestelde partijen te worden verwezen in de proceskosten.

3. De beslissing.

De kantonrechter:

In conventie:

wijst de vordering af voorzover die is ingesteld tegen Keuss;

veroordeelt Van Putten in de proceskosten aan de zijde van Keuss gevallen en begroot op nihil;

veroordeelt Fontys aan Van Putten te betalen de somma van € 1.344,10 (f 2.962,-), te vermeerderen met de wettelijke rente over € 1.182,10 (f 2.605,-) vanaf 10 januari 2001 tot de dag der voldoening;

veroordeelt Fontys in de kosten van het geding aan de zijde van Van Putten gevallen en tot op heden begroot op € 118,78 (f 61,75) wegens dagvaardingskosten, € 142,94 (f 315,-) wegens griffierecht, € 6,97 (f 15,35) wegens uitroepgeld voor de deurwaarder en € 270,- wegens gemachtigdensalaris;

verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

wijst het meer of anders gevorderde af;

in reconventie:

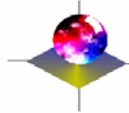
wijst de vorderingen af;

veroordeelt Fontys en Keuss in de kosten aan de zijde van Van Putten gevallen en tot op heden begroot op € 405,- wegens gemachtigdensalaris.

Aldus gewezen door mr. W.E.M. Leclercq, kantonrechter, en uitgesproken ter openbare terechtzitting van 11 juli 2002, in tegenwoordigheid van de griffier.

UITGEGEVEN VOOR GROSSE
aan en ten verzoeken van
eiser(es) / gedaagde.
EINDHOVEN // 11-7-2002
De Griffier van het kantongerecht
te Eindhoven

Figuur 6. Juiste ondertekening van vonnis van 11 juli 2002, Rechtbank 's- Hertogenbosch, sector Kanton locatie Eindhoven

5

Nr. Wraking 01/2003

VS had zich dienen te verschonen

Van Spaendonck (mede) zijn zaak behandelde. Door vervolgens eerst een verzoek tot wraking van mr. Van Spaendonck in te dienen op een tijdstip dat enige maanden later ligt, is het aan verzoeker te wijten dat het verzoek niet tijdig is ingediend en zou hij (ook) deswege niet in zijn verzoek kunnen zijn ontvangen.

*dit is met de
aanhu. d
verzoeker
Maar v.v. Spaendonck*

4.4. Het voorafgaande brengt mee dat als volgt dient te worden beslist.

5. De beslissing

Het Hof

verklaart verzoeker niet-ontvankelijk in het door hem gedane verzoek om wraking van mr. G.C. van Spaendonck, raadsheer-plaatsvervanger in dit Hof;
beveelt dat een afschrift van deze beslissing zal worden gezonden aan de verzoeker en aan mr. Van Spaendonck voornoemd.

Aldus gedaan door mr. G.J. van Muijen, als voorzitter, mr. N.J.M. van Etten en mr. drs. J.W.J. Huige, als leden, in tegenwoordigheid van R.O.J.M. de Windt als griffier en in het openbaar uitgesproken op 20 november 2003.

[Handwritten signature]

[Handwritten signatures]

Aangetekend in afschrift aan:

- de verzoeker
- de rechter wiens wraking was verzocht,

verzonden op: 3/12/2003

Voor aenschiedend afschrift
De Griffier van het Gerechtshof
te 's-Hertogenbosch

[Handwritten signature]

Figuur 7. Juiste ondertekening van beslissing van wrakingkamer, van 3 december 2003, gerechtshof 's-Hertogenbosch.

ORLAW OFFICES RUSSELL :24-12-99 : 11:14 : RUSSELL ADVOCATEN-

043 260315:# 5/ 5

- 4 -

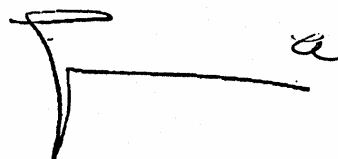
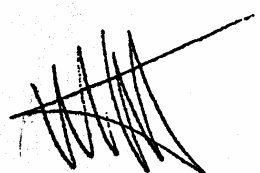
Appellant zal als de eveneens in hoger beroep in het ongelijk gestelde partij worden veroordeeld in de kosten van deze instantie gevallen aan de zijde van Arts.

Reslissing

Het hof bekrachtigt het vonnis waarvan hoger beroep en veroordeelt Van Putten in de kosten van het hoger beroep tot aan deze uitspraak aan de zijde van Arts bepaald op f. 1.670,- aan verschotten en f. 9.300,- aan salaris procureur.

Dit arrest is gewezen door mrs. De Boer, Simonis en Van Peaki en het is uitgesproken ter openbare terechtzitting van 21 december 1999.

coll.:

Voor grosse:
Uitgegeven aan *R.W.L. Russell*
procureur van *Art*
De Griffier van het Gerechtshof
[Handwritten signature]

Figuur 8. Juiste ondertekening van meervoudige kamer Rechtbank Den Haag, 21 december 1999

11. TOELICHTING OP DE BESLISSING VAN HET BESTUUR VAN DE GERECHTSHOVEN 'S- HERTOGENBOSCH EN AMSTERDAM EN HET VAN TOEPASSING ZIJNDE WETTELIJK REFERENTIEKADER

Zetten we de beslissing van het Bestuur van gerechtshof 's- Hertogenbosch en de beslissing van het Bestuur van het gerechtshof Amsterdam naast elkaar en vergelijken we deze uitkomsten met het van toepassing zijnde wettelijk referentiekader, dan wordt een grote discrepantie in kenmerken vastgesteld. Sterker nog, er ontstaat een volkomen zwart wit beeld, waaruit blijkt, dat van rechtsgeldig opgemaakte afschriften / grossen van 23 september 2003 en van 8 januari 2004, geen sprake kan zijn.

Beide arresten vallen in de categorie van gekwalificeerde valsheid in geschrift, dan wel valselijk opgemaakt, daar de opmaak en ondertekening volledig voldoet aan de van toepassing zijnde omschrijving van valsheid in geschrift ex artt. 225 en 227 Sr. Het Bestuur van beide gerechtshoven heeft zich, om wat voor reden dan ook, niet aan de wet gehouden. Het van toepassing zijnde wettelijke referentiekader is niet gevolgd. Als resultante van deze beslissingen zijn consequenties, voortgekomen, die inmiddels grote schade hebben veroorzaakt.

Vergelijking van de ondertekening en afgifte van vonnissen, arresten en beschikkingen met de gegeven voorbeelden in Fig. 5, 6 7 en 8 laten de grote en veelzeggende verschillen duidelijk zien.

Uit de opgemelde beslissingen van beide Gerechtshoven zal het duidelijk zijn, dat deze discrepanties alleen opgelost kunnen worden, door:

- 1) Nieuwe wetgeving, met legalisatie van de gevolgde procedures van de Besturen van beide gerechtshoven,
- 2) Wijzigen van de bestaande wetgeving,
- 3) Vernieuwde en verbeterde controle maatregelen door te voeren,
- 4) De twee beslissingen te vernietigen en terug te wijzen.

Uit de genomen beslissingen van de Besturen van beide gerechtshoven kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

Uit de overige voorbeelden van de overgelegde exemplaren van “arresten” blijkt dat het hier een structureel afwijkend handelen betreft van beide gerechtshoven.

12. CONCLUSIES

1. Van beide onderzochte procedures van het gerechtshof 's-Hertogenbosch en Amsterdam bestaat geen (rechtsgeldig opgemaakte) minuut akte.
2. Van beide onderzochte procedures bestaat geen rechtsgeldig opgemaakt audiëntieblad.
3. Geen van de verstrekte afschriften is afgegeven voor eensluidend afschrift.
4. Geen van de overgelegde afschriften is ondertekend en gedagtekend door de voorzitter en de griffier.
5. Noch een van de aan de terechtzitting deelgenomen hebbende raadsheren, noch de griffier hebben enig afschrift ondertekend.
6. Volgens het Bestuur van het gerechtshof Amsterdam behoeft een minuut akte niet te worden opgemaakt
7. Het sanctioneren van opgemelde handelwijze door het gerechtshof 's-Hertogenbosch en Amsterdam, impliceert het toelaten en het gebruik van nieuwe procedures voor het opmaken en afgeven van vonnissen, arresten en beschikkingen, met rechtsgevolgen.
8. **Uit opgemelde handelwijze blijkt dat gerechtsambtenaren, niet met rechtspraak belast, kennelijk bevoegd zijn vonnissen, arresten en beschikkingen op te stellen en de desbetreffende akten te ondertekenen en af te geven, daar zij de ondertekenaars zijn van deze geschriften.**
9. Ingevolge jurisprudentie van de Hoge Raad van **14 december 1999, nr. 111.872**, mag de gevolgde "Stevens- Schipper methode" aangemerkt worden als valselijk opmaken van een geschrift in de zin van art. 225 Sr, daar de ondertekenaars niet de auteur zijn van dat geschrift.
10. De beslissing van het Bestuur van beide Gerechtshoven, houdt een afwijkend standpunt in, ten aanzien van de bestaande wetgeving.
11. De "Stevens- Schipper Methode" blijkt zeer fraude gevoelig te zijn.
12. Zoals uit beschikbare "arresten" uit andere procedures blijkt, wordt de methode **structureel** toegepast.
13. In het belang van de integriteit, en onafhankelijkheid van de openbare rechtspleging, dient landelijke uniformiteit te worden nagestreefd.
14. De thans van toepassing zijnde wettelijke voorschriften dienen nauwgezet te worden nageleefd.
15. Alleen een wetwijziging of nietigverklaring van de desbetreffende arresten zou de bestaande discrepanties kunnen opheffen.

13. Referenties

- [1] Raad van State, Afdeling Bestuursrechtspraak, 26 april 2001, mrs. Van der Does, Kosto, Van Wagendonk; AB 2001/ 348.
- [2] Wetboek van Burgerlijk recht en Burgerlijke Rechtsvordering, deel 2 ; 2002-2003; uitg. koninklijke Vermande.
- [3] Strafprocesrecht, deel 3, 2000, uitg. Noorduijn,
- [4] Staatsrecht en Bestuursrecht, deel 1; 2002-2003; koninklijke Vermande.
- [5] Wet op de rechterlijke organisatie, Burgerlijk recht en Burgerlijke rechtsvordering, deel 2, 2002- 2003; uitg. koninklijke Vermande.
- [6] Anton F.P. van Putten, Electronic Measurement Systems, Theory and Practice, **Chapter 5, Reliability Engineering**, sec. ed. 1996, Publ. IOP Bristol, UK.

16. Appendices

- [A 1] Afschrift van schrijven van Raad voor de Rechtspraak 28 oktober 2003
- [A 2] Vonnis Kantonrechter Eindhoven 11 juli 2002, 207324/01-1036
- [A 3] Proces-verbaal van inzage van dossier gerechtshof 's- Hertogenbosch, 4 november 2003
- [A 4] Afschrift van beslissing van 10 juni 2004 in hoger beroep van Kamer voor Gerechtsdeurwaarders Amsterdam
- [A 5] Beslissing van Bestuur van gerechtshof 's- Hertogenbosch, 4 mei 2004
- [A 6] Proces-verbaal van inzage van dossier van 19 januari 2004, gerechtshof Amsterdam
- [A 7] Beslissing op klacht van Bestuur van gerechtshof Amsterdam, van 30 juni 2004.
- [A 8] Afschrift van schrijven van gerechtsdeurwaarder Van P.J. van Gompel, d.d. 27 juli 2004
- [A 9] De status van de handtekening.
- [A10] Afschrift van "arrest" van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch d.d. 1 augustus 2000, zaaknummer C9900377/HE.
- [A11] Afschrift van "arrest" van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch d.d. 10 augustus 2004, zaaknummer C0000883
- [A12] Afschrift van "arrest" van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch d.d. 15 juni 2004, zaaknummer KG C0400490/HE

Appendix 1

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

Mr. G.A.M. Stevens,
president van het gerechtshof
Postbus 70583
5201 CZ 's-Hertogenbosch

bezoekadres
Juliana van Stolberglaan 4
2585 CL Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90813
2509 LP Den Haag

t 070 - 361 9723
f 070 - 361 9715
www.rechtspraak.nl

datum 28 oktober 2003
onderdeel Kabinet
contactpersoon E.H. Linckens
doorkiesnummer 070 - 361 9826
e-mail E.Linckens@rvdr.drp.minjus.nl
ons kenmerk Ujt 2778 JZ/EL
onderwerp afgifte grosse

Amice,

1
een copie
van
w)

De Raad voor de rechtspraak ontving van de heer van Putten bijgaande brief met als bijlagen ~~een~~ grosse van een vonnis, rolnr. C0200757/HE en een afschrift van zijn brief van 19 oktober aan u. Laatstgenoemde brief en de eerste en laatste pagina van de grosse zijn bijgevoegd. Uit de grosse blijkt niet dat het arrest door de voorzitter en de griffier getekend is. De heer van Putten leidt daar uit af dat het arrest nietig is en wil het standpunt van de Raad daarover vernemen. Ik verzoek u mij een afschrift van uw reactie op zijn brief aan u toe te zenden, opdat ik daar in mijn antwoord naar kan verwijzen.

Voor de volledigheid merk ik nog op dat het in de brief bedoelde onderzoek en navraag bij de Raad uitsluitend een telefoongesprek met een medewerker van het bureau van de Raad betreft. Enig stuk was daarbij niet voorhanden.

Met vriendelijke groet,

A.H. van Delden